

Lederskab i bæredygtighed

Samsø Energiakademi lancerer sit helt eget lederkursus indenfor bæredygtig udvikling

Samsø Energiakademi tilbyder Danmarks mest autentiske kursusforløb for ledere der vil arbejde med bæredygtig omstilling af deres virksomheder og lokalsamfund. Autentisk, fordi samsingerne og akademiet selv har gjort deres ø 100% selvforsynende med vedvarende energi, og nu vil uddanne andre i at skabe fysiske og psykiske forandringer forankret i virkeligheden. Den fremtidige ambition er at kurserne kan munde ud i en diplomuddannelse af hidtil uset indhold, relevans og format.

Baggrund – det lange seje træk

Lige siden Samsø i 1997 vandt konkurrencen om at blive Vedvarende Energi-ø har indbyggerne taget ejerskab af deres situation og arbejdet målrettet mod et facit, der for mange udenforstående syntes diffust og ubegrundet. Dengang var konsekvenserne af klimaforandringerne noget, som de fleste endnu ikke mærkede på egen krop, og meget få handlede på prognoserne. Men i dag står vi midt i dem, med voldsomme temperaturstigninger, tørke, skybrud og et drastisk fald i biodiversitet. Alt imens forandringerne er kommet snigende, har samsingerne arbejdet i kulissen og som det eneste sted i landet høstet konkrete erfaringer om en fuldbyrdet omstilling til vedvarende energikilder. Det er grundforskning på et højt og helt nyt plan, og når resten af verden nu står rådvild om hvor og hvordan der skal sættes ind, udgør Samsø et holdepunkt, et HER både lokalt og globalt, hvor der kan søges gennemlevet guidance.

Samsø Energiakademi har i lang tid ønsket at skabe lederkurser for dem, der ønsker at lære hvordan man tager skridtene mod realiseringen af en bæredygtig udvikling, og nu er drømmen blevet virkelighed. En af byggestenene i akademiets dna er i forvejen formidlingen af vores erfaringer med over 2 årtiers arbejde med klimaforandringer, community power og mobilisering af lokalsamfund – vi holder workshops kloden rundt, optræder som gæsteforelæsere og er partnere i en fælles, nordisk Pilotuddannelse i bæredygtighed støttet af Nordisk Ministerråd. Og så har vi både digitalt og på tryk udgivet Pionérguiden – en guide til pionérsamfund. Næste skridt i vores udvikling sker til september 2018, hvor vi påbegynder vores helt eget ledelseskursus i modulform, som samtidigt markerer starten på en ny virkelighed i de flestes syn på uddannelse og oplysning om klimaforandringernes konsekvenser.

Hvad kan kurset?

”Danmark er berømt for sin solide og kvalitative uddannelseskultur, baseret på demokrati og idéen om lige muligheder for læring. Men indholdet er udtalt akademisk, og selvom vi indenfor klima og miljø har brug for forskningen, kan den ikke stå alene. Der mangler en efteruddannelse for voksne mennesker, der gerne vil dygtiggøre sig indenfor de komplekse krav, som klimaforandringernes konsekvenser stiller til samfundet, og her er det ikke nok kun at gå teoretisk til værks. Vi bliver nød til at skabe et alternativ, hvor kursisterne kan møde mennesker og lokalsamfund af kød og blod, der praktisk har fået tingene til at ske”, siger Malene Lundén. Hun er kommunikationsansvarlig på Energiakademiet og har udviklet kurset på baggrund af sine egne, banebrydende metoder indenfor formidling.

Både indholdet af kurset og selve tilgangen til læring er markant anderledes end andre steder i det danske uddannelseslandskab. I kurset inddrages emner som evolutionær ledelse, krop og sind, lyd og meditation, stemmetræning, fremtidsdesign og community power, hvor ikke bare hjernen men også psyken og kroppen bruges som redskaber i tilegnelsen af kapaciteter. Kurset varer 3 dage, og deltagerne modtager efter gennemførelse et diplom og får desuden adgang til et livsvarigt fælleskab i et globalt netværk med ressourcestærke pionerer, der vil vokse år for år i takt med at flere kurser realiseres.

Hvem kan deltage i et kursus som dette

At have muligheden for at videreuddanne sig til at håndtere og igangsætte en bæredygtig omstilling har et bredt appel, som vil engagere på tværs og få politikere, landsbyer, kursuscentre, kommunalt ansatte, NGO'er og private virksomheder til at søge til Samsø. Det første kursus, som tilbydes, kalder især på mellemledere i NGO'er, i det offentlige og i det private. Når mellemlederne vender tilbage med deres nye kompetencer vil de være med til at udfylde et hul i samfundsoplysningen, der handler om at gøre borgerne klogere på klimaforandringerne, og de vil sørge for at vi som samfund kan holde momentum, fordi udviklingen og teknologien lige nu går så stærkt på miljøområdet. På den måde vil alle disse ildsjæle være og blive pionerer, der ligesom andre pionerer før dem kommer til at bidrage med noget helt nyt og uset i deres gamle virkelighed. Søren Hermansen: Hvorfor er det vigtigt at stifte bekendtskab med Community Power på dette kursus?

”Det er det af flere årsager. Først og fremmest skal der meget mere fart på den bæredygtige omstilling. Ellers når vi simpelthen ikke klimamålene. Hvis det skal ske, skal der aktiveres på mange flere områder. Det er ikke nok at nationer mødes i FN eller at staterne laver målsætninger. Community Power skal aktivere det folkelige lag såder kan ske så mange omlægningsprojekter som muligt overalt på jorden.

Kurset skal se på processerne i en omstilling. Hvordan aktiverer man samfundets medlemmer? Hvordan præsenterer man en bæredygtighedsplan. Hvilke narrativer/ historiefortællinger kan bruges i en fællesskabspraksis, hvor man reelt inviterer borgerne til at medvirke?

Og sidst men ikke mindst skal vi se på den personlige side af sagen. Hvem er du? Hvor er du? Fornemmelse for stedet, stedets betydning. Der er rigtig mange målsætninger i verden, der ikke har direkte adresse og ejerskab, men som taler top down til en politisk holdningsmæssig dagsorden, der alt for ofte går hen over hovederne på almindelige folk.”

Søren Hermansen er CEO på Samsø Energiakademi og vil på kurset undervise i Community Power. Han har i sit arbejde med øens omstilling især arbejdet med stedets kraft og vigtigheden af lokalt ejerskab.

VIDSTE DU AT:

At Samsø Energiakademi tilbyder studerende fra hele verden plads til at medvirke og påvirke den måde hvorpå vi på Energiakademiet arbejder med social aktion i Samsø bæredygtige omstilling.

I en p.HD undersøgelse, der ligger inden for Science and Technology Studies (STS), har Irina Papazu udforsket de transformationer, som har involveret at Samsø som samfund er blevet til en demonstrations-ø. Irina Papazy stiller i sin p.HD spørgsmålet om hvordan et vedvarende energisamfund iværksættes og hvordan det er blevet en realitet.

Gennem Irina Papazus mange undersøgelser hævder p.HD'en at langt mere opmærksomhed bør rettes mod de politiske og samfundsmæssige dimensioner af hvad overgangene til lokale energiresourcer kunne indeholde. EU-baserede projekter omhandlende vedvarende energi er co-konstitutive processer, og de efterlader ingen domænenavne uberørte. Derfor bør samfundet modstå fristelsen til at fokusere for snævert på den teknologiske innovation, som er involveret i sådanne bestræbelser.

Som et alternativ foreslår Irina Papazu udtrykket **participatory innovation**.